د لنډې کيسې او ژبې کريکټر تر منځ تفاوت

موضوع : ادبيات   :PA

ليکوال: استاد نوراحمد قران مل

السلام عليکم ورحمت الله و برکاته!

د لنډې کيسې او ژبې کريکټر تر منځ پر تفاوت باندې خبره ده.

دا که په عموم کې ورته متوجې سو، يو ډېره عميقه موضوع ده. تقريباً څلور يا متفرق موضوعات پکښې را نغښتي دي. په يوه اړخ کې د لنډې کيسې لنډه پيژندنه، په بل اړخ کې د ژانر لنډه پيژندنه، په درېيم اړخ کې د کريکټر پيژندنه، او په وروستي اړخ کې د توپير يا د جلا والي دی. چې هره موضوع يې ځان ته د پام وړ مسائل لري خو په خلصه توګه موږ تاسې دا موضوع داسي رانغاړو چې هر لنډه کيسه چې ده خپل ځان ته کريکټر لري.

کريکټر د هغو افعالو،حرکاتو او تيوريو مجموعه ده چې د يوې کيسې بشپړ والی موږ ته په ثبوت رسوي. پر همدې بنسټ باندې هر کريکټر چې په لنډه کيسه کې سر ته رسيږي پر مخ باندې ځي دا ده دې لپاره دی چې د کيسې هغه مطلوب هدف چې پکښې مطرح سوی دی ،چې بايد په لاس راوړل سي. که داسي وي چې کريکټرونه د هدفونو څخه بيل وي، نو په هغه صورت کې بيا د کيسې رنګ پيکه راځي. يا په دې معنې چې تيت او پرک پراخه ساحه خو را ټوله ساحه په لاس کې نه راځي او يا په دې معنی چې هدف پر يوه لور ځي او کريکټر پر بل لور ځي. خو که داسي وي چې يو څوک د لنډې کيسې په کريکټرايزيشن کې د Target، Goal او يا Object يا زموږ ستاسي په عامه اصطلاح د هدف پر لور [illegible] هلته به يوه طرف کې د کريکټر موجوديت يا د عملي طتبقاتو موجوديت او په بل اړخ کې د هدف سمارټ والی يا روڼ والی دا په خپله د کيسې جالب والی او روښان والی موږ ته په لاس راکوي.

د همدغه هدف د ترلاسه کولو لپاره چې کوم کريکټر مطرح کيږي کريکټر به حتمي پر دوو فزيکي مسائلو باندي ولاړ وي. يوه فزيکي د لوبغاړي يا هومر يا د اتل عمل دی چې دی کم عمل سر ته رسوي. چې دا په خپله دوې برخې دي. يو د کيسې اتل دی چې هغه خپل کريکټر پر مخ باندي بيايي او د خپلي لنډي کيسې د عمل په نتيجه کې د يو عکس العمل سره مخامخ کيږي. بيا به هدف لاس ته راوړنه خوښي او خوشحالي پکښې کې

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نغښتي وي هوساېي به پکښې کې وي. يا به نا اميدي پکښې نغښتې وي، لاس پر سر کيدل او د ټولني څخه لاس اخيستل وي پکښې.

دوهم بيا هغه ناقد يا ليکوال چي هغه د تنقيد په ژبه باندي يو لنډه کيسه ګوري هغه چي يې مطالعه کوي، نو په خپله به حتمي له دوو عمل سره مخامخ کيږي او د هغه په مقابل کې به عکس العمل ويني. که په مسلکي لحاظ په مني لحاظ لنډه کيسه نقد کړې وي نو حتمي به هغه څوک چي هغه يا دده پر نظر ملاحظه لري هغه به يې ور رد وي او يا هغه څوک چي هغه د ده سره تائيد والی راولي. چي دا کريټيسيزم يا نقد راشي موضوع ده. څو کله چي موږ تاسي پر دې موضوع باندي بيرته لنډي کيسې ته راګرځو او په لنډه کيسه کي موږ د کريکټر موضوع تشريح کوو.

کريکټر، عملي تطبقات، تيوري، اتل او ورسره تر څنګ هدف دا ټوله چي سره نغښتلي وي، منطقي ربط سره ولري په هغه صورت کي د کيسې روڼ والی او شفافيت موږ ته په لاس راکوي. د دې څخه با وجود موږ تاسي په کيسه کي د يو بلي موضوع سره مخامخ کيږو چي هغه په ناول يا په داستان کي کيدای سي. په ناول يا په داستان کي عموماً Hero ، لوبغاړی يا اتل د داستان يا د ناول يو نفر وي ټوله موضوع پر هغه محور باندي راګرځي د هر پراګراپ يا هري حسې موضوع چي پای ته رسيږي بيا هم بيرته مطرح لوبغاړی پکښې وي. څو په لنډه کيسه کي څو کريکټرونه د څو کسانو راځي سره تر دې چي يو لنډه کيسه به خپل ځان ته يو لويغاړی لري يو اتل به لري څو په هغه کي به ډير مسائل راغلي وي چي دی به د نورو خلګو د عکس العملو سره شامل وي.

په يوه طرف کي به ادم خان د کيسې لوبغاړی وي په بل طرف کي به درخانی ورسره ملګرې وي، په بل طرف کي به بيا فتح هم ورسره ملګری وي او داغسي د «کرمي »په کيسه کي چي موږ تاسي يې ګورو هلته به د کلابست په دروازه کي چي دوی وځي رابعه به وي پکښې کي د رابعه تر څنګ به فتح خان بريخی، کرمی به يی، هغه د هندوستان ډاکوان به يی هره مسئله به وي.

د لنډي کيسې لوبغاړی به فتح خان پريخی وي څو غم به ټول عمر د کرمی د خوا پيښ وي. نو په لنډه کيسه کي څو کسان او څو لوبغاړي مطرح کيږي. پر همدې بنسټ باندي د لنډي کيسې مرکزيت چي دی هغه د اورده داستان يا ناول په پرتله باندي پاشلی اوسيږي متمرکز نه وي. دغه تفاوت راځي پکښې کي ور څخه باوجود په لنډه کيسه کي په کريکټري برخه کي چي موږ او تاسي يې ګورو ځيني کسان وي چي هغه متحريک وي. د لوبغاړي رول

(c) ketabton.com: The Digital Library

پکښي اجرا کوي مخ په وړاندي ځي اجرأت کوي. خو ځیني نور کسان دي چي هغه په حاشیه کي په ځینو ځایونو کي یې نومان ور سره ذکر کیږي. په ځینو ځایونو کي یې نوم ذکر کیږي کریکټر یې نه واضح کیږي،

په ځینو ځایونو کي یې نوم ذکر کیږي عمل یې ذکر کیږ ي، لکن نتیجه یې نه معلومیږي پکښي. همدغه دوه مسائل دي چي دا په لنډه کیسه کي موږ تاسی ته هغه ابهامات په لاس را کوي. خو کله چي د دې ټولو څخه با وجود د لنډي کیسې په لیکنه کي د کریکټر په برخه کي د لیکوال هنریت ډیر مهم دی .

یو لیکوال کیدای سی چي په دوو هنرونو باندي یو د ادبیاتو په ژبه باندی داسي جادویي الفاظ و کاره وي چي هغه کلیشه یي الفاظ ونه اوسیږي. هر ګام ته تلوسه په لاس باندي ورکړي چي هغه باید دغه لنډه کیسه مطالعه کړي چي نور څه پیښیږي او هغه مطلوب ټکی په لاس باندي راوړي. خو ځیني لیکوالان په ساده او په سولیدلو الفاظو باندي خپله لیکنه داسی نویشته کوي چي خلګ و دې ته لیوالتیا نه ښیي چی دا کیسه تر پایه پوری ولولي.

لکه عادي توري چي سړی لولي. دغه هم د لیکوال هغه هنري کریکټر دی چي د کیسې د کریکټرایزېشن د اکمال لپاره، یا د بشپړ توب لپاره ډیر مهم بحث دی. دلته د هغه اساسي خبره چي بله چي راځي چي زموږ تاسی په پوښتنه کي مطرح سوې ده هغه داده چي د ژبو سره یا فرض مثال ژبه یې باید څنګه وکارول سي دا ډیره مهمه خبره ده.

لیکوال ته په کار ده چي وار د واره ډیالتیک ادبیات یا منطقوی ادبیات باید ده مطالعه کړی وي. په خوی، عاداتو، رسوماتو، وراشو په دې ټولو باید پوه و اوسیږي. د دې څخه با وجود د لیکوالی په پند باندي دی حاکم وي. د لنډي کیسې تیوریاني باید ده مطالعه کړي او په لنډه کیسه کي داسي نثر راوباسي چي بالا بود الفاظ، اضافه لیکنی، اضافه کلیمات داپه لیکنه کي نه ووسیږي .

لیکوال بل مسئولیت ددې لري چي د خپلي کیسې روان والی په ساده الفظو داسی نویشته کړي چي هغه د هر چا و مغز ته خطور وکړي او د هر چا مغز ته ورسیږي. یو څوک یې په دقیق ډول باندي مطالعه کړي. بل هنر یې دادي د لیکوال چي هغه لنډه کیسه په داسي جزابو الفاظو را شروع کړي چی خلګ تلوسه پیداکړي چی نور څه پیښیږي.

که داسي یي چي دی په سر کي مخکني، زاړه، کلیشي الفاظ وکاروي،« لکه څنګه چي تاسي ته وو یل سوه، لکه څنګه چي تاسي ته معلومه ده، لکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځنګه چې ما دا تصمیم ونیوی، لکه څنګه چې لنډه کیسه داسې ده» دغه هغه اصطلاحات دي چې هغه ډېر تکرار سوي دي. نو خلګ و دې ته زړه نه ښه کوي .

دی باید د لنډي کیسې پیلامه په داسې شکل باندي را شروع کړي په هغه خپله ډیالکټیک ژبه کي چې په هغه منطقه کي دغه لنډه کیسه دی نویشته کوي. چې هغه په یوه اړخ کي نوې او په بل اړخ کي د خلګو په ژبه باندي وي. فرض مثال یو لیکوال را ولاړیږي نویشته کوي چې «زه پوهیږم چې مرګ ډېر دروند دی خو کله چې ما د احمد د ژوندانه راز ولیدی ما خدای ته زاری وکړې چې خدایه ته پر احمد باندي ورحمیږې. څونده ستونزي ا و مشکلات یې و ګالل. خو که ماته داسې مرګ راکوې خدایه ما وژغورې، زه د دغو تکالفو د دغو زحماتو توان نه لرم» په سر کي چې دغه الفاظ دا جملات تر خوله را ویستله هم یې عرف پکښې معلوم کړی، هم یې توان پکښې معلوم کړی او هم نور څه.

پر هم دې بنسټ باندی موږ تاسې چې کله لنډه کیسه نویشته کوو دغه مسؤلیت لرو پکښې کي چې باید د ژبې د هنر اندازي پکښی زده کړې وي. په درنښت

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library